

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

KLÓFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az angolok rohama az arras-cambrai-i út mentén összeomlott

Az angolok halottakban és sebesültekben óriási veszteségeket szenvedtek — Az Aisne mentén és a Champagneban a franciák előtörései meghiusultak — Tüzerharcok Dünaburg vidékén és a zloczow-tarnopoli vasut mentén

Höfer jelentése

Budapest, április 25. Hivatalos jelentés.

A helyzet mindenütt változatlan.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, április 25. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadseregportja: Az arrasai csataterén tegnap reggel óta Gavrelle helység birtokáért folyik a harc. Az ellenség egyébként a Scarpetól északra nem ismételte meg támadásait. A Scarpetól délre az arras-cambrai-i országot mindkét oldalán délután újból fellángolt a harc. Az angol hadosztályok Monchy—Vancourton át széles arcvonalon mélyen tagozva támadtak. Az angolok rohama tüziinkben és kemény közelharcban mindenütt igen súlyos veszteségeikkel összeomlott. A lövészárkok legénysége és a gyalogsághoz tartozó repülők április 23-ról azt jelentik, hogy az arcvonal előtt heverő halott és sebesült angolok száma szokatlanul nagy. Gyalogságunk ellentámadásaink alkalmával 660 foglyot ejtett. Több páncélgépkocsit elpusztítottunk.

A tengerpart közelében rohamcsoporthajók április 23-án hatásos előkészületek után benyomultak az ellenség állásába és 21 francia foglyot és 4 gépfegyverből álló zsákmányt hoztak magukkal.

Folyó hó 23-án és 24-én harcvonalunk előterén St. Quentinől északnyugatra több ütközetre került a sor, amelyekben az ellenség véres veszteségein felül foglyokat is veszített.

A német trónörökös hadseregportja: Az Aisne- és a Champagne-arcvonal több szakaszában a tüzharc ismét erősbödött. A franciák előtörései Hurtebisa majornál, Brimontnál és a Suippetől nyugatra eredmény-

telenek maradtak. Az ellenség vonalai mögött élénk fogalmat észleltünk, amelyet hatalmas tüz alá vettünk.

Albert württembergi herceg hadseregportja: A helyzet változatlan.

Az angolok és a franciák 23-án légi támadás folytán 20 repülőgépet és 1 kötött léggömböt vesztek. 24-én 19 repülőgépi esett áldozatul, amelyek közül 16 légi harcban, 3 alulról történt védőlövésnek folytán zuhant le. — Bernert hadnagy 20-ik, 21-ik és 22-ik ellenfelét lötte le. Egyik ellentámadásunk alkalmával Gavrilienél Zorer százados, egy légi különítmény vezetője, 150 méter magasságban a rohamzó gyalogság előtt repült és repülőgépről gépfegyveréből lövöldözte az angol vonalakat.

KELETI HARCTÉR.

Tüzersegiink erőteljesen viszonzta az orosz ütlegek tüzelését, amelyek főképen Jakobstádnál, Postawynál és a zloczow-tarnopoli vasut mentén működtek.

BALKÁNI HARCTÉR.

Macedon arcvonal: A napok óta a Vardar- és a Doiran-tó közti állásaink ellen irányuló hatásos angol ágyuzást tegnap támadások követték, amelyeket a bolgár csapatok kivétel nélkül visszavertek.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, április 25. A Wolff-ügymökség jelenti április 25-én este:

Arrasnál az angolok csak a Scarpe déli partján és Nanczytól északra intéztek három ízben támadást. Mind a háromszor nagy veszteségükkel visszavertük őket.

Az Aisne mellett és a Champagneban a helyzet változatlan.

Keleten semmi újság.

A bolgár jelentés

Szófia, április 25. A bolgár vezérkar jelenti április 25-én:

A Vardar és a Dojan-tó között rendkívül heves a tüzelés, amely az egész napon át tartott. Az angolok ezután tetemes erővel támadtak, amire az egész szakaszon kifejődött a harc s a legnagyobb elkeseredéssel folyt. Az ellenséget kézitusában mindenütt visszavetettük, csak Dolcseli falunál folyik még a küzdelem.

Orosz parancsnok a román király mellett

Stockholm, április 25. Scserbacsew tábornokot a román frontra helyettes főparancsnokká nevezték ki, arra a frontra, ahol a román király a főparancsnok.

A német hajók Lloyd George-t akarták elfogni

Rotterdam, április 25. — A Manchester Guardian írja: Tengerészeti körökben állítják, hogy a német torpedónaszádok, amelyek a legutóbbi tengeri csatában támadtak, azt a hajót igyekeztek elérni, amelyen Lloyd George tért haza Angliába.

A doweri tengeri csata

Rotterdam, április 25. Dowerből jelentik, hogy a csatornában vívott harc közben életüket vesztett német tengerészek temetése ma ment végbe katonai pompával. Csak egy koszorú érkezett a temetésre, a doweri tenger-nagyé, e fölirással: Hódolat a hős ellenségnek.

A kenyérhiány Angliában

Kopenhága, április 25. Ideérkezett londoni lapok Anglia kenyérhiányát igen komolyan itélik meg. Ha a készletekkel nem takarékoskodnak, az aratásig a gabona el fog fogyni. A Times indítványozza, hogy a reggelihez kenyeret ne fogyasszanak.

Titkos minisztertanács Rómában

Lugano, április 25. Tegnap négy órás minisztertanács volt, amelyen az angol-francia

URANIA

Ma utoljára!

Az utolsó

SZEREPE

dráma a színészetéből.
Főszereplők:
BERND ALDOR és
LEONTINE KÜHNBERG

A hét maszk

vígjáték 2 felvonásban.

A Marin

partján

színes természetű felv.
Előadások kezdete
6 és 8 órakor
rendes helyekkel.

APOLLO

Ma, osztrákton

Előadások kezdete:
6 és 8 órakor
rendes helyekkel.

A legszeszenciásabb

fantasztikus

filmtráma

ACSONTVÁZ

Osiander tanár

élménye

öt felvonásban.

miniszterek savoyai találkozásának eredményét beszélték meg. — A minisztertanácsról eddig semmit sem adtak ki.

Az oroszországi forradalom

A monarchiának nincs agresszív szándéka Oroszország ellen

Bécs, április 25. A külügyminisztériumhoz közel álló „Fremdenblatt“ holnapi vezércikkében „Válasz a szociálistáknak“ cím alatt kijelenti, hogy a monarchiának egyáltalán nincs agresszív szándéka Oroszországgal szemben és nem szándékozik területét Oroszország rovására kibővíteni. A szociáldemokraták elismerhetik a monarchia őszinte nyilatkozatát, de ebből nem szabad a gyöngeség jelét látni, mert el vagyunk szánva kitartani. Katonailag és gazdaságilag is erősek vagyunk a harcot az ellenség leküzdéséig folytatni. Ha mégis készek voltunk békeajánlatot tenni, ez a céltalan embermészárlás megakadályozásáért történt és hogy megtartsuk a drága emberéletet, amelyet a háború folytatása fölemésztene.

— A rechsrat összehívása. Bécsből táviratozzák: A kormány elhatározta, hogy május 30-ra egybehívja a reichsratot, amely elsősorban az élelmezési és gazdasági s a háborúval összefüggő kérdéseket vitatja meg és a cenzura megszüntetését is kezdeményezni fogja.

A hódítás nélküli béke

Berlin, április 25. Max Cohen ismert szociálista vezér kijelentette: Bizonyos, hogy az orosz szociálisták nem lesznek hajlandók a mindenáron való békére. Az oroszok többsége a hódítás nélküli békét kívánja s ez azon alap, amelyen a németeknek és oroszoknak találkozniuk kell.

Bonnar Law a békekötés idejéről

Rotterdam, április 25. Legutóbb az angol alsóház ülését Bonnar Law kijelentette, hogy az a parlament, amely a háború kezdetén megvolt, meg fogja érni a békét is. A lapok e kijelentésből arra következtetnek, hogy a háborúnak november előtt vége lesz.

A stockholmi konferencia

Stockholm, április 25. Borgsjberg dán szociálista vezér kijelentette, hogy a stockholmi konferenciát nem május 15-én, hanem május végén lehet csak megnyitni. Nézete szerint a béke még a nyáron meglesz.

Az alkotmányozó gyűlés dönt a béke kérdéséről

Rotterdam, április 25. A Times jelenti Pétervárról: Az ideiglenes kormány a tábori hadsereghez intézett kiáltványban kijelentette, hogy a háború és béke kérdése feletti döntést az általános választás alapján megalakítandó alkotmányozó országgyűlésnek tartják fenn.

Lenin szociálista vezér polgárháborút hirdet

Stockholm, április 25. Pétervári hírek szerint Lenin orosz szociálista vezér belépett a Prawda szociálista lap szerkesztőségébe, mely nyíltan hirdeti a polgárháborút.

A háboruellenes hangulat Oroszországban

Amsterdam, április 25. A Daily News jelenti Pétervárról: Az orosz front mögött különösen Bessarabiában és Wolhyniában egyenruhás emberek háboruellenes röpiratokat ter-

jesztenek. Ha a propagandának eredménye lesz: akkor könnyen zavargások támadhatnak, amelyek a frontra is hatással lehetnek.

Munkás- és katona-tanács Stockholmban

Kopenhága, április 26. Stockholmban az új szociálisták orosz mintára munkás- és katonatanácsot alakítottak.

A francia kormány a szociálisták ellen

Genf, április 25. Párisból jelentik: 18 szociálista újságot lefoglaltak, mert közhírré tették a radikális szociálistáknak a tisztességes béke érdekében a parlamentben tett nyilatkozatát.

A különbéke ellen

Lugano, április 25. Az „Avanti“ írja, hogy Norgari olasz szociálista vezér Pétervárról táviratot küldött, amelyben közli, hogy azért utazott Pétervárra, hogy az orosz különbéke ellen agitáljon.

Angol hajóval elpusztult orosz szociálisták

Stockholm, április 25. Egy német tenger-alattjáró megtorpedózott egy angol hajót, amely orosz politikai emigránsok is utaztak. — Többen közülük elpusztultak. Stockholmban ez kellemetlen benyomást keltett. A tengerbe vesztett Karpovics, a leghevesebb orosz szociálista forradalmárok egyike is.

Nemzetiségi széthúzások az orosz hadseregben

Lugano, április 25. A „Corriere della Sera“ jelenti Pétervárról: Gucskow hadügyminiszter Kiewben fogadta az ukrainaiak és a lengyelek küldöttségét. Mindkét küldöttség a saját nemzetiségi hadserepbe való szervezését követelte. Egy nappal azelőtt a muzulmánok ugyanezt követelték Gucskowtól. A hadseregben a nemzetiségi külön eszme egyre erősödik s az agitáció ez irányban mindinkább tér nyer. Az egyes ezredek katona- és munkástanácsai egyre jobban kezdenek a kül- és helypolitikai kérdésekbe avatkozni. A hadügyminiszter egy hirdetményben bevalja a katonák tömeges szökését. Köztudomásu, hogy a katonák elhagyták lövészárukaikat és elszéledtek az országban, mert elterjedt a híre a külsőbön álló földosztásnak.

Olasz szociálisták békeakciója

Lugano, április 25. Római táviratok szerint az olaszországi szociálisták a béke érdekében akciót indítottak és a háborút követő időpont irányvonalainak megbeszélése tárgyában tanácskozást folytattak.

Amerika háborúja

A szenátus azonnal tárgyalja a védkötelezettséget

Rotterdam, április 25. Washingtoni jelentés szerint a szenátus 53 szavazattal 5 ellenében elhatározta, hogy a védkötelezettségről szóló törvényt azonnal tárgyalni fogja.

Wilson a békefeltételekről

Rotterdam, április 25. A Daily Telegraph közli Washingtonból: Wilson elnök Balfourral való tárgyalásai során kinyilatkoztatta nézeteit a békefeltételekről. Amerika beavatkozása megrövidíti a háborút, de Amerikának nemcsak ez a célja, hanem az állandó és tartós béke megteremtése. Ez sokkal fontosabb, mint egy letört Németországgal való hirtelen békekötés. Wilson azt reméli, hogy Konstanti-

nápolynak szabad kikötőnek kell lenni. Németországnak Belgium újjáépítéséhez hozzá kell járulnia. Elzász és a német gyarmatok kérdése csak Európára tartozik, ez Wilsont nem érdekli.

Amerika lefoglalja az ellenséges államok hajóit

Amsterdam, április 25. Washingtoni jelentés szerint a kongresszusban törvényjavaslatot nyújtottak be, hogy az elnök fölhatalmaztassék, hogy az Unioval ellenséges hadviselő államok hajóit lefoglalhassa.

A francia kiküldöttek Amerikában

Amsterdam, április 25. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: A francia misszió ma ideérkezett.

A szigorított buvárhajóharc

Ujabb 143,600 tonna

Berlin, április 25. A Wolff-ügynökség jelenti:

Az április 19-én ismeretessé vált tenger-alattjáró-sikerek óta az e hó 24-ig beérkezett gyűjtő jelentések szerint további 143,500 brutto regisztertonna ürtartalmu ellenséges és semleges kereskedelmi hajót süllyesztettünk el az angol csatornában, az Atlanti-óceánon és az Északi-tengeren, köztük egy 4129 tonnás angol segédcirkálót, több más felfegyverzett gőzöst és kereskedelmi hajót.

A TENGERÉSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A Tarnay-Retteggy művész-est

A hajduvármegyei rokkant-alap és a harctéri Katona-Otthonok javára

A tavaszi hangverseny-szezon egyik ki-magasló estélyének ígérkezik a Tarnay-Retteggy-hangverseny, amelyet e hó 28-án, szombaton este rendeznek a vármegyeháza dísztermében. A hatalmas érdeklődést látva, amelylyel Debrecen előkelő, magasabb művészetet kedvelő közönsége jegyeit megváltja, igen meleg és diadalmas estére számíthatunk. Két oly művészt üdvözölhet a közönség ez estén, akiket már előző fellépéi alkalmával is sok-sok szeretettel halmozott el: Tarnay Alajost, a budapesti arisztokrácia legkedveltebb művészt és Retteggy Margitot, a debreceni színházátogató közönség kedvencét.

Az este nyolc órakor kezdődő hangverseny műsora vázlatban a következő: Tarnay Alajos zongorázik és dalol: a) Beköszöntő, b) Régi dalok; Retteggy Margit elszavalja Emőd Tamás új verseit. Ezután szímet következik. — A hangverseny második részében mondja el Tarnay az ő kedves bübajos meséit, amelyeket az előbbi hangversenyi alkalmával is oly szeretettel fogadott figyelmes hallgatósága. Majd Chopin-nek, a lírikus lengyel zenei hatalmasságnak öröksépségű darabjait zongorázza el. És műsora utolsó számául mutatja be a még soha el nem hangzott dalait, amelyeket lelkes hívei bizonnal épp oly szeretettel és ünnepeltetéssel fognak fogadni, mint előző dalait.

Hogy e hatalmas műsor minden egyes száma élvezetes estét ígér, azt már az is bizonyítja, hogy Debrecen előkelő, zenekedvelő közönsége már a jegyek megváltásával biztosította megjelenését és így bátran jelezhetjük azt, hogy tout Debrecen ott lesz. Hogy a most egymást sűrűn követő jótékonycélu hangver-

Lenvásznak, kész fehéreneműek, harásnyák, zsebkendők, kartonok, batistok, asztalneműek, törülközők, paplanok, függönyök legnagyobb választékban

Kardos László

Kossuth-utca 9.

senyek és előadások folytán igénybe vett közönség mégis ily nagy számmal biztosítja megjelenését, ez megalapozza a hangverseny sikerét és ezzel a jótékony alap hatalmas megnövekedését. Jegyeket a hangversenyre Csillag Arthur könyvkereskedése (városháza épület) árusít.

Demokratikus koncentráció

Választójog és békepropaganda

Budapest, április 25.

Egyik fővárosi estilap készülében levő választójogi blokkról ad hírt s azt írja, hogy a tárgyalások olyan irányban folynak, hogy a blokk nemcsak a választójogért harcol, hanem külön alakul egy blokk a magyar demokrácia megteremtésére a szociáldemokrata párt, Vázsonyi Vilmos és Károlyi Mihály gróf szövetségével. A demokratikus koncentráció programja a béke kérdését is magában foglalja. — Harcolni fognak a béke mielőbbi kiküzdéséért, továbbá hogy a háború és béke kérdésében a népek befolyása is biztosítottassék s az újabb háború lehetősége korlátoztassék.

Az előkészítő értekezlet megállapodásait manifesztumban teszik közzé.

HÍREK

— **Tisza miniszterelnök Bécsben.** Bécsből táviratozzák: Tisza István gróf miniszterelnök ma egész nap tárgyalásokat folytatott az osztrák és más államférfikkal.

— **Debreceni hősök kitüntetése.** A felhatalmazott parancsnokság Kiss Ferenc őrzetőnek és Marosán Demeter népfelkelőnek a 3. népfelkelő gyalogezredben, Magyar András, Makádi István tizedeseknek, Boros Ádám őrmesternek, Elek Sándor szakaszvezetőnek, Telch Ferenc, Ecsedi Gábor és Enyedi Gábor huszároknak a 2. honvédhuszárezredben a 2. osztályu ezüst vitézségi érmet adományozta.

— **Némethy Károly távozása.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Politikai körökben beszélik, hogy Némethy Károly belső titkos tanácsos, belügyminiszteri államtitkár legközelebb lemond állásáról és a közmunkák tanácsának elnöke lesz.

— **A kereskedelmi és iparkamara és a felmentések.** A kereskedelmi és iparkamara az érdekelttség tudomására hozza, hogy a felmentések revíziója folytán előállott rendkívüli munkatorlódás következtében a kamara hivatala felmentési, katonai és minden más ügyben felvilágosítást a személyesen jelentkező feleknek kizárólag délelőtt 11 és 12 óra között adhat, segélyügyekben pedig szerdán és szombaton délelőtt 9 és 12 óra között adhat a hivatal tájékoztatást. A kamara kéri az érdekelttségeket, hogy a telefon útján történő megkereséseket is lehetőleg délelőtt 11 és 12 óra között szíveskedjék a hivatalhoz intézni. Felmentési ügyekben kizárólag az eljárásra vonatkozólag adható tájékoztatás.

— **Posgay Miklós képviselő meghalt.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Posgay Miklós függetlenségi párti képviselő ma Dunakecelen meghalt. 1901. óta képviselte a dunakeceli kerületet.

— **Öngyilkos járásbíró.** Szolnokon fejbelötte magát dr. Varjas Ödön királyi járásbíró. A lakása hálósobájában követte el tettét és egy órai szenvedés után meghalt. A háború folyamán nagyon főlhalmozódott a munkája és egy aktát a munkatorlódás miatt nem intézett el, amiért aztán megdorgálták. Allítólag ezért lett volna öngyilkos. Az utóbbi időben feltűnően idegesen viselkedett. — A város nagy részvéte mellett temették el.

— **Tavaszi vásár.** A rendezőség nagy igyekezettel és leleményességgel készül a jótékony célú tavaszi vásár minél sikeresebbé tételére. Balta Zár Kató mozgalmat indított a leányok közt, hogy ruhafelhasználásból engedjenek át valamit s azt a hadiárva gyámoltására szegényebb embereknek adják el. Kaszanyitzky Magda babasátrat állít össze, amelyet a leányok által készített babákkal tölt meg. A legszebb baba oklevelet nyer. Geiger Hilda füsttlen napot ró ki az ifjuságra s ezt a megtakarítást is jótékony célra adják. A tavaszi vásárra szánt minden adományt Rauch Árpádné (Piac-utca 81.) vagy Kolbenhayer Kálmánné (Rákóczi-utca 4.) urasszonyok címére kell küldeni.

— **Az Odessai-ügy második öngyilkosa.** Nyiregyházáról jelentik: Négy héttel ezelőtt az itteni barakban elhelyezett cs. és kir. tartalékkórházba beszállították Jakabovits József egyéves önkéntest, aki a demecseri káposztagyárban teljesített szolgálatot és itt vakbélgyuladást kapott. Az önkéntest a kórházban megoperálták, az operáció sikerült is s az önkéntes állapotában oly nagyfokú javulás állott be, hogy pár hét múlva már elhagyhatta volna a kórházat. Csütörtökön délután váratlanul egy vizsgáló-bizottság jelent meg a kórházban. A bizottságot a Demecserbe kiszállított katonai bizottság parancsnoka küldte ki abból a célból, hogy Jakabovits Józsefet az Odessai herceg ügyében folyó vizsgálattal kapcsolatosan kihallgassa. Az önkéntes kihallgatása több óra hosszat tartott és amikor a bizottság elment, Jakabovits betegársainak semmit sem szolt a kihallgatásról. Másnap reggel az orvosi vizit után Jakabovits kiment a barak másik végében levő ügynevezett tetanusz-szobába, ahol borotvával elvágta a nyakát. Az öngyilkosságot egy orosz fogoly vette észre, aki bement a tetanusz-szobába, hogy oman valami műszert hozzon ki. Megdöbbenve rémült vissza az ajtóból, amely előtt átvágott nyakkal, vérben fekiúdt Jakabovits önkéntes. Az önkéntes a borotvával átmetszette a nyakát és valóságosan levágta a fejét. A Demecserben levő katonai bizottság lefoglalta az önkéntes összes írásait, jegyzőkönyvet vett föl az öngyilkosságról. Kétségtelennek tartják, hogy az önkéntes öngyilkossága kihallgatásával függ össze.

Színház és művészet

„Az utolsó szerep” az Urániában. Nagy sikert aratott a tegnapi bemutatón ez a kiváló dráma, melynek témája a színészetből van merítve. Megrázó jelenetét Berndt nagy művészettel játssza; méltó partnere Leontine Kühnberg, a kitünő tragika. Ma utoljára van műsoron.

Magyar

találmány, magyar készítmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana-sósorszesz. Eyról-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 15,000,000 palack Diana-sósorszesz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az

ország

határain túl is eljutott már e páratlan szer hírneve. Tengerentúli államokban ép úgy ismerik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megtenni nélküle. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely ily rövid idő alatt ily páratlan népszerűsége, közkedveltsége tegyen szeri s ennyire nélkülözhetelenné váljék. Ha kutatjuk e siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert,

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajában a Diana-sósorszeszhez folyamodott segítségért, e biztos hatású háziszertben föltétlenül megtalálta amit keresett s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentvén, hogy amíg csak

lesz

a világon Diana-sósorszesz, házából ki nem hagyja fogyni

Ára 1-30 fillér.

Kapható mindenütt.

Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi Részvénytársaság

Budapest, V., Nádor-utca 6.

Mágnás Miska az Urániában. Holnap, pénteken nagy premíerje lesz az Urániának. A „Mágnás Miska” kerül bemutatásra. A főszerepeket Berky Lili, Jákó Amália, Mészáros Alajos, Várkonyi Mihály, Szirmay Imre és Horváth Jenő játsszák. Budapesten óriási sikere volt ezen elsőrangú filmnek. Jegyelőreváltás reggel 9 órától.

A csontváz. A legnagyobb csodálkozást keltette az Apollo mai műsorán szereplő „A csontváz” című ötfelvonásos fantasztikus dráma, mely felülmul káprázatos fényű kiállításában minden elképzelhető. Ennél szebb képet még alig látott a közönség. Szinte megrövidítettnek tudjuk a közönséget, hogy ez a tündéresen látványos kép csak két napig van az Apollo műsorán. Sok-sok slágerkép elmosódott emlékei között bizonyára ez a kép fog legélénkebben megmaradni a közönség memóriájában. Végül még a legjobb lelkiismerettel hozzátehetjük azt a kijelentést, hogy ezt a képet mindenki nézze meg, aki csak teheti. Az előadások 6 és 8 órakor kezdődnek.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR

Hadsegélyző Hivatal átvételi különtménye, Budapest, VI., Váci-utca 38.

1917. B. 25/17. szám.

Kiadmány.

Ő FELSÉGE A KIRÁLY NEVÉBEN

a debreceni kir. ítélőtábla

Igyártó Sándor kir. ítélőtáblai elnök elnökele alatt, Kolbenhayer Kálmán és Pavletits Béla kir. ítélőtáblai bírák, valamint Tempich Jakab tanácsjegyző mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett a szabadlábbon levő árdrágító visszaadás vétségével vádolt Horváth Gábor ugyane büncselekményben büntetőbírárság miatt vádolt Molnár László, Fehér Sándorné Körösi Erzsébet és Vajda Balázs büntetőbírárság mellett a debreceni kir. törvényszék a gyorsított büntető eljárási rendes szabályai szerint 1916. évi november hó 21-ik napján 1916. B. 3449/12. szám alatt ítéletet hozott, a kir. ügyész részéről vádlottak büntetésének súlyosbítása végett, a megbízott védő részéről vádlottak csatlakozásával a Bp. 384. § 9. pontja alapján érvényesített perorvoslatok fentartásával a Bp. 385. § 1. a) és 3. pontja alapján bejelentett s vádlottak érdekében írásban is indokolt felebbvezék folytán, az 1917. évi B. 25/14. számú végzéssel elrendelt, Jeney László kir. főügyész helyettesnek, dr. Gál Zoltán ügyvédnek mint megbízott védőnek, valamint Horváth Gábor, Molnár László, Fehér Sándorné Körösi Erzsébet és Vajda Balázs vádlottaknak jelenlétében 1917. évi február hó 7-ik napján megtartott nyilvános felebbviteli főtárgyaláson vizsgálat alá vevén, a vád és védelem meghallgatása után ugyanazon napon következően

í t é l t:

A kir. ítélőtábla az elsőfokban eljáró bíróság ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

1. A megbízott védő részéről a főtárgyaláson előterjesztett s a főtárgyalási jegyzőkönyvben tüzetesen felsorolt ténykörülmenyek felderítése végett indítványozott bizonyítás kiegészítésének megtagadása a Bp. 384. § 9. pontjában meghatározott alaki semmisségi ok miatt bejelentett semmisségi panaszt a kir. ítélőtábla alaptalannak találta s azt, mint ílyet, elutasította.

mert az elsőfokban eljáró kir. törvényszék a védőnek a bizonyítás kiegészítése iránti indítványát a neheztelt ítéletben vonatkozóan felhozott okokból és még azért is helyesen utasította el.

mert a vád tárgyává tett cselekmény érdemi elbírálása szempontjából a bizonyítás tárgyává tenni indítványozott ténykörülmenyeknek ügydöntő jelentősége részben nincs.

a Nagy Péter tanu vallomása által bizonyítás tárgyává tenni céltzott az a körülmény pedig, hogy a Fehér és Horváth cég a katonai szállítások után fennmaradt egész készletét a Csapó-utcai üzlethelyiségbe mindennap felvitette s ott kiárusította, egyrészt Horváth Gábor vádlott alább ismertetendő beismerésével és a főtárgyaláson kihallgatott tanuk vallomásával meg van cáfolva, ekként a tanuk a vádlottakra nézve még legkedvezőbb vallomása is újabb tényállás megállapítására alkalmas bizonyítékot nem szolgáltatna.

A panaszolt intézkedéssel tehát az elsőfokban eljáró bíróság a törvénynek a védelem szempontjából lényeges rendelkezését vagy elvét nem sértette meg.

2. Az ügy érdemében: Horváth Gábor vádlott a főtárgyaláson beismerte s ezt a beismerését a mai felebbviteli főtárgyaláson is fenntartotta, hogy a cég Kigyó-utcai műhelyében a katonaság részére feldolgozatlan állapotban kiszolgáltatót fél sertések ára az egyes alkotó részek tekintetében aránylag drágább volt, mint a maximális ár. Ily módon ez eladásokból több haszna volt, mintha a sertésneműeket külön-külön maximális áron adta volna el. Beismerte, hogy az 1916. évben, főként ősszel, mikor a hatóság a husztalan napokat meghatározta, a Kigyó-utcai műhelyben is adtak el egyes kis fogyasztónak árut azon az áron, melyet a katonaság fizetett, tehát maximális áron felül.

Horváth Gábor vádlottnak ezt a beismerését Balajti Juliánna tanu ama vallomása, hogy a cég műhelyében fél kg. kolbászt vásárolt s azért 4 korona

Apró hirdetések.

Aranyat-éztőt, brilliántokat, bárniról szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra hazakhoziselmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Főfiszabó
jó nagymunkást azonnalra keresek. Fenyő Sándor Piac-utca 26.

Két szoba butor, féregmentes, elköltözés miatt eladó. M. klós utca 49.

Házfelügyelő, aki vízvezeték, villanyvilágítási és kazánkezelési szakban jártas, alkalmazást nyer. Ferencz József-ut 22/24.

Nagy jövedelmű bérház (600 □-os) a legforgalmasabb helyen eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Abronz néhány méterháza eladó kiadóhivatalunkban.

Fisza díszeseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyírmező.

National- kasszákat legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Üzletvezető kerestetik a „Hajdubószörményi fogyasztási és értékesítő szövetkezet”-hez azonnali belépésre. Személyesen vagy írásban jelentkezhetni a szövetkezet igazgatóságánál Hajdubószörményben. Biztosíték szükséges.

Új cimbalom pedálos, vértési reform. Ickésznél olcsón eladó.

Zálogcédulát, törött aranyat, éztőt, brilliánt ékszeret vesznek és olcsón eladók. Krámer, Arany Bika-bérbázis 3.

Hasonbérbe kiadó Debrecenből 15 kilométerre 1 óra járásra fekvő Monostorpályi határban levő 500 hold szántóföld 5 holdastól 50 holdig parcellákban is, holdját 25 koronájával. Továbbá ott 200 hold föld legeltetésre is kiadó. Ugyanott 2 kazal tőrek eladó. Értekezni Debreceni Gazdák Bankjában Kossuth-utca 17. sz.

Tanuló, ki két középszályt vagy 6 elemi iskolát végzett, felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

50 fillért fizetett s ugyanakkor jelenlétében még 3—4 vevőt szolgált ki s még a műhelyben szalonnát és kolbászt látott, holott a Csapó-utcai üzletben árut nem kapott.

Ozv. Schmid Jánosné ama tanuvallomásával, hogy a cég Kigyó-utcai műhelyében több ember vásárolt, ő ugyanakkor egy kiló zsirnak való szalonnáért 10 koronát fizetett s a műhelyben nagy mennyiségű hentesárut látott.

Sütő Lajos ama vallomása hogy a műhelyben 2 kiló szalonnáért 20 koronát fizetett.

Balog Jánosné ama vallomása, hogy a műhelyben fél kiló paprikás szalonnáért 5 korona 50 fillért fizetett.

Schögl Károly tananak ezekkel lényegben meg egyező az a vallomása, hogy 1916. szeptember hó 21-én a cég műhelyében 20 kiló zsirnakvalót, kilonként 9 K 30 fillér árban vásárolt — megerősíti.

Debrecen sz. kir. város rendőrkapitányi hivatala büntügyi osztályának 1916. október hó 13-án 6863/1916. B. száma alatt kelt s a főtárgyaláson felolvasott értesítése szerint az 1916. év szeptember havában a maximális árak e cikkekre a következők voltak: paprikás szalonna 8 K 20 f., zsirnak való szalonna 8 K, füstölt kolbász 8 K 40 f., száraz kolbász 9 K 40 fillér kilonként.

A főtárgyaláson kihallgatott, a megfigyelést teljesítő rendőrbiztosok tanusították, hogy a cég Csapó-utcai üzlethelyisége rendszerint csak d. e. 9 órától 11—12 óráig volt nyitva s abban csak kis mennyiségű áru volt található.

3. Molnár László vádlottat illetően Kutasi József és Orbán Margit tanak vallották, hogy 1916. év szeptember havában Kutasiné a Fehér és Horváth cég üzletében szalonnát nem kapván, a cég könyvelője, Molnár László vitt lakására zsirnak valót s azt 9 K 60 fillérért kínálta megvételre, holott akkor a maximális ár 8 korona volt s ugyanakkor kijelentette ez a vádlott, hogy a jelzett áron akár 20 kg-ot is tudna adni.

Beismerte ez a vádlott, hogy több kis fogyasztónak a műhelyben adtak el árut.

Vajda Balázs vádlott pedig azt vallotta, hogy a műhelyben kiszolgáltatták árukért az árt Molnár László vádlott számitotta ki.

4. Fehér Sándorné Körösi Erzsébet főtárgyalási vallomása szerint a cég üzletében pénzbeszéddel és a vevők kiszolgálásával foglalkozott. Beismerte, hogy a cég Kigyó-utcai műhelyében több vevőnek, illetve kis fogyasztónak, akik állítása szerint a cégtulajdonosok rokonai voltak, délutánonként — mikor a főtárgyalás adataival és a Horváth Gábor vádlott vallomásával bizonyítottan a cég Csapó-utcai üzlethelyisége zárva volt — rendszeren adott el árut.

Ozv. Vida Istvánné vallomásával bizonyítva van, hogy ez a vádlott ez alkalommal a maximális áron felül árusított.

5. Vajda Balázs vádlott beismerte, hogy mint a cég alkalmazásában álló hentessegéd, a műhelyben is végzett elárúsításokat s ő mondta be Molnár László könyvelőnek, hogy mily árut és mily áron szolgált ki. Ez az ár a fentebb 2. pontban előadottak szerint a maximális árat meghaladta. Beismerte ez a vádlott, hogy a rendőrfőkapitányságnak egy detektívje járt bent az üzletben, a főkapitány ama rendeletére figyelmeztetve, hogy az üzletet délután is nyitva tartásának ellenére azonban az üzlethelyiség — Horváth Gábor vádlott beismerése szerint is délutánonként csak akkor volt nyitva, ha az üzlethelyiséget takarították.

6. A kir. ítélőtábla az elsőfokban eljárt bíróság ítéletében megállapított tényállást a most felsorolt tényadatok alapján fogadta el bizonyítottan. E tényállás alapján a megbízott védő részéről — vádlottak csatlakozásával — a Bp. 385. § 1. a) pontjában meghatározott anyagi semmiségi okra alapítva bejelentett felebbezést alaptalannak találta.

Horváth Gábor vádlott, mint nyílt üzleti helyiséggel rendelkező hentesiparos — amennyiben iparüzemének korlátozására hatósági rendelkezést nem nyert, kész árut — amely a hadsereg részére állandóan rendelkezésre visszatartott mennyiséget meghaladta, tartozott egészben és pedig hatósági felügyelet és ellenőrzés alatt álló nyílt üzleti helyiségében árusítani. Azzal a cselekményével tehát, hogy kész árut nyílt üzlete helyett a cég Kigyó-utcai műhelyében — tehát nem a vevőközönség részére nyitva álló helyen — árusította, közszükségleti cikk forgalomba hozatalára szolgáló üzemét a hatóság rendelkezése ellenére korlátozta.

Mint hogy pedig az ekként visszatartott árukat a cég műhelyében, tehát olyan helyen, ahol a hatósági ellenőrzés lehetetlen volt, maximális áron felül árusította, kétségtelen, hogy iparüzemének korlátozása nyereszkeskedés céljából történt.

Horváth Gábor vádlottnak ez a tette az 1916. IX. t. cikk 1. § második bekezdésében meghatározott vétség — tehát büntetendő cselekmény — összes alkotó elemeit kimerítvén, az elsőfokban eljárt bíróság nem tévedett abban, hogy ugy ennek a vádlottnak, valamint Molnár László, Fehér Sándorné Körösi Erzsébet és Vajda Balázs vádlottnak cselekményét, akik Horváth Gábornak fentebbi cselekvőségét szándékosan előmozdították, büntetendő cselekménynek ismerte fel.

A kir. ítélőtábla ezekhez képest az elsőfokban eljárt bíróság ítéletét az abban felhozott s a fentebbiekkel kiegészített indokok alapján, a büntetés mértékét illetően pedig még azért hagyta helyben,

mert habár vádlottak javára a büntetlen előélet felül az is enyhítő körülményül jelentkezik, hogy a főtárgyalás adatai szerint a közfogyasztás alól nem nagy mennyiségű közszükségleti cikk vonatott el, Molnár László, Fehér Sándorné és Vajda Balázs vádlottakkal szemben pedig külön még az is, hogy Horváth Gábor vádlott, mint a cég egyik főnöke befolyása alatt ténykedtek.

az a körülmény, hogy a nyílt üzletben is napi 1000 koronát meghaladó összeget forgalmazó nagy üzlet tulajdonosa és alkalmazottai, akiknek épen a közlekedés előmozdítása és könnyítése a feladata, a hadsereg részére eszközölt nagyobb szállításokon elért nyereséggel meg nem elégedve, a kisebb fogyasztókon nyereszkeskedés céljából korlátozták nyílt üzletük forgalmát, nyomatékos súlyosbító körülményül szolgál.

A kir. ítélőtábla ez okból a Btk. 92. §-ának alkalmazását indokoltan nem találván, a védő részéről felebbezése alapjául bejelentett, a Bp. 385. § 3. pontjában meghatározott anyagi semmiségi ok fennforgását sem állapíthatta meg.

Debrecen, 1917. február hó 7-én. — Igyártó Sándor sk. elnök. Kolbenhayer Kálmán sk. előadó.

A kiadmány hitelül:

Makádi Lajos, sh. tisztviselő.

Termény szakmában működő hivatalnok felvétetik,

részletes ajánlatok WERKNER ÁRMIN terménynagykereskedő telepéhez Nyiregyháza.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója.

A Debreceni Házi-ipar

gyönyörű készítményeinek kizárólagos raktára.

Bluzok — Ruhák — Párnák Kézitások stb.

Tekintse meg a kirakatot.

MEGHÍVÁS.

A NAGYLÉTAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 1916. ÉVI XXII. RENDES KÖZGYŰLÉSE

1917. évi május hó 17. napján délelőtt 10 órakor fog Nagylétán az intézet helyiségében megtartatni, melyre a társaság részvényeseit tisztelettel meghívja az igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az elnök által a jegyzőkönyv hitelesítése céljából két jelenlevő részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság 1916. évi jelentése.
3. Az 1916. évi december hó 31-én felvett zárszámadás és mérleg megállapítása s ezzel kapcsolatban határozat a nyereség hovatfordítása iránt.
4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság tagjai részére az 1916. üzletévre vonatkozó felmentvény megadása iránti határozat.
5. A társasági alapszabályok általános módosítása és egyben felhatalmazás adása az igazgatóság-nak a cégbíróság által netalán megkívánt alapszabály változtatások eszközölésére.
6. Igazgatósági tagok választása.
7. Négy felügyelő-bizottsági rendes és két felügyelő bizottsági póttag választása három évre.
8. Az igazgatósági tagok jelenléti díjainak megállapítása.
9. A felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása.
10. Esetleges indítványok tárgyalása.

Figyelmeltetés. Az évi jelentések, zárszámadások, valamint az igazgatóságnak az alapszabályok módosítására vonatkozó javaslata a közgyűlést nyolc nappal megelőzőleg az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

A közgyűlésen szavazati jogát csak oly önjogu részvényes gyakorolhatja, ki a társaság részvénykönyvébe a közgyűlést legalább 30 nappal megelőzőleg bevezetett és aki részvényeit vagy az azok elhelyezését igazoló valamely nyilvános számadás alatt álló intézet által kiállított elismervényt a közgyűlésen az igazoló bizottság előtt felmutatja.

A közgyűlésen csak oly indítványok tárgyalhatók, melyek a közgyűlést legalább nyolc nappal megelőzőleg az igazgatósághoz írásban beadattak.

VAGYON	Mérleg	TEHER	
Pénztári készlet	14.012.86	Alaptőke	200.000.—
Váltók	588.181.90	Tartaléktőke	100.000.—
Jelzálogkölcsonók	115.836.91	Rendkívüli tartaléktőke	2.000.—
Adósk	91.876.23	Betétek	493.622.58
Előlegek	1.207.—	Visszleszámitolt váltók	67.067.—
Értékpapírok	23.212.—	Hitelezők	2.437.58
Intézeti ház	37.000.—	Fel nem vett osztalékok	180.—
Felszerelések	1.900.—	Átmeneti kamatok	7.073.50
		Nyereség	846.24
	873.226.90		873.226.90

VESZTESÉG	Eredmény.	NYERESÉG	
Fizetések	14.526.—	Mult évi nyereségáthozat	1.000.—
Üzleti költségek	2.276.86	Váltókamatok	48.689.80
Betétkamatok	19.626.25	Jelzálogkölcson kamatok	10.220.61
Visszleszámitolt váltók kamatai	12.230.94	Előlegkamatok	99.06
Adó és illeték	10.893.21	Jutalékok	15.321.53
Leírások:		Értékpapírkamatok	575.50
Felszerelésekből	100.—	Házjövdelem	500.—
Váltókból	15907.—		
Nyereség	846.24		
	76.406.50		76.406.50

Nagyléta, 1916. évi december hó 31-én.

Wechsberg János, főkönyvelő. Várady Sándor, h. vezérigazgató. Radó József, h. pénztárnok. Arva József, Barth Ede, Guba József, Létay Ernő, M. Pap József, Steier Adolf, Szabó Ignác. Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság: Bechert Manó, Gara Alajos, Létay Lajos.